

RH Fenes strategigruppe for forskning

Referat

Tid: torsdag 7. mars 2019 kl. 09.30-14.30

Sted: Gardermoen, Park Inn by Radisson

Til stede: Siv Cathrine Høymork (leder av strategigruppen), Einar Bugge, Gunnar Morken, Siv Mørkved, Marta Ebbing, Svein Skeie, Øystein Krüger, Erlend B. Smeland, Randi Vad, Maiken Engelstad, Maria Henningsen, Jan Sigurd Røtnes, Ole Wiig, Henrietta Blankson, Kåre Birger Hagen, Katrine Weisteen Bjerde (sak 10-2019)

Inviterte: Sølvi Lerfald

Sekretariat: Tove Klæboe Nilsen og Kristina Lindstrøm

1-2019	Godkjenning av innkalling og dagsorden Innkalling og dagsorden ble godkjent. Det ble meldt to saker til eventuelt: <ul style="list-style-type: none">• Erfaringer angående bruk av betegnelsen postdoktorstipend• Reetablering av fagråd for NorCRIN
2-2019	Referat fra møtet i strategigruppen 31.10.2018 Det godkjente referatet ble tatt til orientering. Følgende saker ble kommentert: 35-2018 b) Samordning av vurderingskriterier mellom RHFene og Forskningsrådet, og formulering av tekst til årlig melding 2018. Det er referatført i behandling av saken i strategigruppemøte mai 2018 at oppsummeringen gitt i møtet, danner grunnlag for rapportering på kravet i årlig melding 2018. Sekretariatet ser på dette og foreslår tekst som regionene kan rapportere. Denne går på e-postsirkulasjon pga. frister for innsending av årlig melding. 35-2018 a) Utredning om persontilpasset medisin og Nye Metoder, og spørsmål om hvorvidt om prosessen er kommet i gang. Helse Vest (Lerfald) sjekker status og oppdaterer Høymork og Hagen, som tidligere har meldt seg interessert i å delta i arbeidet. 39-2018 Europeiske felleskrav til forskningsetikk, og involvering av helsesektoren. Strategigruppas medlemmer hadde ikke mottatt noe til høring, slik det var varslet i foregående møte. Saken er i etterkant av møtet undersøkt med De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK).

	<p>Dokumentet er oversatt til norsk og ligger uten på nettsidene til ALLEA. https://www.allea.org/wp-content/uploads/2019/01/ALLEA-European-Code-of-Conduct-for-Research-Integrity-2019_Norwegian.pdf</p> <p>FEK jobber med en innledning* til den norske versjonen som forklarer hvilket produkt dette er, samt hvordan det forholder seg til norske retningslinjer og norsk lov.</p> <p>*Dette dokumentet er sendt oss til uttalelse 21. mars, med frist 30.april, og vil sendes strategigruppa for behandling på sirkulasjon.</p>
3-2019	<p>Oppdragsdokument 2019/Foretaksmøte 15.01.2019</p> <p>a) Oppdrag til RHFene i 2019 Mål 2019: Antall nye kliniske studier er økt med 5 pst. Kravet er videreført fra i fjor. Oppgaven må sees i sammenheng med pågående arbeid med prøverapportering over kliniske behandlingsstudier. Forventet resultat fra prøverapporteringen vil foreligge i månedsskiftet april/mai 2019. Arbeidet koordineres av Unit (Cristin) og Oslo Universitetssykehus i samarbeid med de regionale helseforetak ved regionale kontaktpersoner.</p> <p>HOD ønsker å bli gjort oppmerksom på hvis det skulle oppstå utfordringer eller vansker i arbeidet.</p> <p>Det kan vurderes å legge saken frem som en forberedt sak til mai-møtet, eventuelt at saken tas til AU.</p> <p>Forskning og innovasjon</p> <p>De regionale helseforetakene skal rapportere på kliniske behandlingsstudier i helseforetakene for 2017, 2018 og 2019, i tråd med anbefalinger i rapport fra arbeidsgruppe for utvikling av en indikator for kliniske behandlingsstudier. Det ble kommentert at det å legge opp til et for nøyaktig tellesystem har vist seg å vanskeliggjøre rapporteringen. Dataene som fremskaffes er av stor interesse for det enkelte foretak, og systemet må ikke bli for vanskelig å gjennomføre. Se også punkt over.</p> <p>De regionale helseforetakene skal, under ledelse av Helse Sør-Øst RHF, rapportere på indikatorer for innovasjonsaktivitet og -nytte i helseforetakene for 2018. Det er gjort en prøverapportering på aktivitetsaksen i 2018, og oppsummering/ evaluering er under utarbeidelse. Det skal nå foretas ordinær rapportering for 2018 med rapportering på begge dimensjoner, både aktivitet og nytte.</p> <p>Status for den nasjonale arbeidsgruppen for innovasjon ble etterspurt da det ikke har vært møteaktivitet på lang tid. Det ble pekt på at det pågår mange omfattende saker på innovasjonsområdet, og at det er behov for diskusjon og samordning på et overordnet nivå regionene i mellom. Helse Sør-Øst ser nærmere på mulig revitalisering av gruppen. Saken tas til diskusjon i AU.</p>

	<p>De regionale helseforetakene skal, under ledelse av Helse Midt-Norge RHF, i tett samarbeid med KS overta ansvar for videreføring av InnoMed som et nasjonalt kompetansenettverk og fasiliterings- og prosesstøtte for behovsdrevet tjenesteinnovasjon i spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Av bevilgningen på 12,9 mill. kroner skal det i 2019 og 2020 overføres 4 mill. kroner per år fra Helse Midt-Norge RHF til Helsedirektoratet, til oppfølging av avtale om prosessveiledning av kommuner.</p> <p>Helse Midt orienterte om anskaffelsesprosessen som er igangsatt, og opplyste at interregionalt fagdirektørmøte er involvert i arbeidet.</p> <p>De regionale helseforetakene skal legge til rette for at alle vitenskapelige artikler som utgår fra forskning i de regionale helseforetakene skal være åpent tilgjengelige etter 1. januar 2020, i henhold til føringer i veileder fra Norges forskningsråd.</p> <p>Utfordringer knyttet til implementering av Plan S ble trukket frem i gjennomgang av kravet. Det er stor oppmerksomhet i regionene knyttet til strategi for åpen tilgang og relaterte problemstillinger. Departementet følger debatten som ledd i det nasjonale arbeidet med utvikling av en politikk med åpen tilgang. Veilederen til Forskningsrådet vil være klar før sommeren, og den vil antakeligvis peke på en gradvis innføring av åpen tilgang.</p> <p>Utredningsoppdrag</p> <p>De regionale helseforetakene skal, under ledelse av Helse Midt-Norge RHF, i samarbeid med næringslivet utrede hvordan nasjonal infrastruktur for "en vei inn" for kliniske studier NorCRIN kan kobles tettere til næringslivet gjennom en partnerskapsmodell, jf. det danske NEXT-partnerskapet.</p> <p>Arbeidet er kommet i gang og det ble gitt en orientering om foreløpige planer. Helse Midt-Norge kommer tilbake til saken senere i prosessen.</p> <p>De regionale helseforetakene skal, under ledelse av Helse Sør-Øst RHF, utrede hvordan identifiserte kunnskapsbehov i Nye metoder kan knyttes til Program for klinisk behandlingsforskning, herunder muligheter for samfinansiering med ideelle organisasjoner og stiftelser.</p> <p>Saken er i prosess og har vært diskutert i programstyret for KLINBEFORSK.</p> <p>b) Protokoll fra foretaksmøte 15.01.2019 Oppdrag til RHFene i pkt. 3.4.2 Helsedataprogrammet</p> <p>Saken bringes inn for strategigruppen til orientering. Høymork er med i programstyret og opplyste at det er utformet en sak til AD-møte, med anbefaling om at oppdraget bør rigges som en interregional arbeidsgruppe etter modell av AIM (Arbeidsgruppe for indikator- og metodeutvikling). Arbeidet med kvalitetsregistre ble spesielt kommentert.</p>
4-2019	Oppdateringer - tidligere saker i strategigruppen

	<p>a) Oppdrag 2018. Retningslinjer for vertskapsrollen i eksterne prosjekter</p> <p>Retningslinjer er under revidering/ferdigstillelse i de ulike regionene. HOD forventer at retningslinjene har substansielt samme innhold i regionene. Strategigruppen sluttet seg til forslag om at avtalene gjennomgås for å avdekke ev. ulikheter. Avtalene sendes sekretariatet når de foreligger, og senest innen 20. august.</p> <p>Saken settes opp på oktobermøtet, som en forberedt sak der avtalene er gjennomgått. Ved behov behandles saken av AU først.</p> <p>b) Oppdrag 2018, tilleggsdokumentet <i>De regionale helseforetakene skal sikre etablering og drift av infrastruktur som kan legge til rette for utvikling og bruk av molekytlære tester, genpaneler og bruk av biomarkører i forskning og persontilpasset behandling. Det skal legges til rette for pasientforløp som integrerer forskning og klinikk, i tråd med anbefaling i Nasjonal strategi for persontilpasset medisin i helsetjenesten.</i></p> <p>Oppdraget er håndtert i fagdirektørlinjen, men strategigruppa har ønsket å holde seg orientert. HOD understreket at det er stor politisk interesse for saken og forventninger om fremgang på området. Det ble påpekt at det forventes en konkret rapportering som viser hva som er iverksatt, i hvilke regioner, hvilke utfordringer som gjør seg gjeldende og forslag til hvordan løse disse. Regionene tar tilbakemeldingen fra HOD med seg til RHFet ved fagdirektørene.</p> <p>c) Bruk av verktøy for registre utenfor det nasjonale styringssystemet for kvalitetsregistre</p> <p>Sekretariatet innhenter skriftlig statusoppdatering fra hver region som legges frem på oktobermøtet.</p> <p>d) Plan S – europeisk offensiv for åpen tilgang til forskning Det er av stor viktighet å følge prosessen som løper mht. implementering av Plan S, og ønskelig med en nærmere redegjørelse fra Forskningsrådet om status i arbeidet. Saken er av høy tverrsektoriell interesse, og forslag om redegjørelse fra Forskningsrådet spilles inn som sak til neste møte i NSG.</p>
5-2019	<p>Helseforetakene og TDI-modellen. Oppdatering fra arbeidsgruppe</p> <p>Strategigruppen anser at formålet med gruppen er å være et selvgående nettverk for erfaringsutveksling, basert på universitetssykehusenes egne behov. Sekretariatet kaller inn til et neste møte for avklaring av videre aktivitet i gruppen, og videre koordinering og arbeid i nettverket gjøres av nettverket selv. Det ble påpekt som særlig viktig at universitetssykehusene deltar med ressurspersoner fra økonomiavdelingene i dette arbeidet.</p>
6-2019	<p>Forskningsrådets handlingsplan for forskning og innovasjon innenfor persontilpasset medisin for perioden 2018-2021</p>

	<p>Forskningsrådets rapport fra workshop (31.01.2019) med oppsummering av konklusjonene og tiltak/forslag, vil bli sendt deltakerne for innspill.</p>
7-2019	<p>Brukermedvirkning</p> <p>Helse Nord orienterte fra studietur til Exeter. Modellen bygger på en mindre profesjonisert brukerrolle sammenliknet med helseforskningen i Norge. I nevnte modell knyttes brukerne til prosjekter gjennom lokal rekruttering, og gis en aktiv rolle ved utforming av prosjektet og hvilke forskningsspørsmål som skal prioriteres.</p> <p>Det meldes ofte om utfordringer knyttet til rekruttering av brukere og mangel på kandidater. Pilotering av en slik alternativ rekruttering sees på som en interessant mulighet både fra regionene og departementets ståsted. Dette kan f.eks. gjøres i en region og høstes erfaringer fra. Det pekes samtidig på veilederen for brukermedvirkning og at denne implementeres nå. Et eksempel er at Helse Midt lager forskeropplæring til brukere, og dette kan spres til andre regioner.</p> <p>Helse Nords pågående kvalitetsprosjekt om brukermedvirkning ble foreslått som en aktuell sak for oktobermøtet.</p>
8-2019	<p>Hva hemmer inklusjon av pasienter i kliniske studier på tvers av nordiske land? Innledende problembeskrivelse</p> <p>Strategigruppen stiller seg bak vurderingene i notatet fra Ekspertpanelet, og ber sekretariatet ta initiativ overfor Ekspertpanelet for utforming av felles sak til interregionalt fagdirektørmøte.</p>
9-2019	<p>Orienteringssaker fra HOD</p> <ul style="list-style-type: none">• Ny regjeringsplattform, med særskilt vekt på forskning. HOD gjennomgikk notat og orienterte om relevante punkter for helseforskning, herunder handlingsplan for kliniske studier i Norge. Det ble opplyst at Stortingsmeldingen om helsenæring vil foreligge før påske.• HelseOmsorg21-rådet fra 2019. Innspill fra diskusjonen, herunder rådets funksjon som strategisk arena, tas med i kommende vurderinger mht. mulig videreføring av rådet, og i hvilken form.• Pilot Helse – helhetlig virkemiddelkjede innenfor helseinnovasjon. Formålet med saken er å synliggjøre at ulike modeller er under utforming. Diskusjonen i RHFenes strategigruppe understreker viktigheten av at et modellforslag må treffe tjenestens behov.• Avvikling av samarbeidsforum for samordning mellom helseforetak og universiteter med medisnutdanning. Mandatet til forumet anses for å være oppfylt. NSG kan ved behov invitere politisk ledelse i departementene for å delta i behandling av særskilt sentrale problemstillinger knyttet til sektorsamarbeidet.
10-2019	<p>Åpen publisering, Plan S og forlagsforhandlingene Handlingsplan – Fellestjenester og IKT for høyere utdanning og forskning</p>

	<p>Orientering ved Katrine Weisteen Bjerde, fagdirektør for forskningstjenester, Unit</p> <p>Det ble stilt spørsmål ved hvordan helseforetakene best involveres i arbeidet, og Unit ser nærmere på hvordan dette kan ivaretas.</p> <p>Utkast til plan* sendes strategigruppa for kommentarer straks den foreligger (*mottatt 15. mars med frist for innspill 29. mars).</p> <p>Presentasjonen er vedlagt referatet.</p>
11-2019	Øvrige orienteringssaker
	<p>Seminar for overrekkelse av nasjonal forskning- og innovasjonsrapport 2019 vil finne sted 21. mai i Tromsø på Universitetssykehuset Nord-Norge, med deltakelse fra statssekretær Anne Grethe Erlandsen.</p> <p>Regionene ved gruppa som lager rapporten vil bli involvert i arbeidet med programmet.</p>
	<p>Orienteringer fra møter i utvalg/arbeidsgrupper hvor RHFenes strategigruppe er representert:</p> <ul style="list-style-type: none">• Unit – Digitaliseringsstyret (møte 28.01.2019 - se lenke https://www.unit.no/moter-i-digitaliseringsstyret)• Unit - Fagutvalg for forskning (møte 13.12.2018 og 04.02.2019 – se lenke https://www.unit.no/moter-i-fagutvalg-forskning)• Det nasjonale publiseringsutvalget (møte 08.02.2019 – se lenke https://npi.nsd.no/organisering/npu/referat?id=1109)
	Referat fra AU-møte RHFenes strategigruppe 08.02.2019
12-2019	Eventuelt <ul style="list-style-type: none">• Spørsmål om praksis i regionene angående bruk av betegnelsen postdoktorstipend v/Helse Nord RHF. Det er kommet spørsmål fra UiT om praksis i Helse Nord. Helse Nord lyser ut postdoktorstipend og har vurdert at dette ikke er i konflikt med forskrift under Universitets- og skoleloven, som eksplisitt gjelder <u>ansettelse</u> av postdoktor. Erfaringsrunden viser at RHFene deler samme grunnsyn i spørsmålet. Med hensyn til en forskers karrieremuligheter i helsesektoren er det svært viktig at foretakene kan lyse ut og tildele postdoktorstipend. HOD opplyste på spørsmål at de har ikke registrert henvendelse fra KD i saken. Det ble også gitt en redegjørelse for praksis i regionene mht. tildeling/ikke tildeling av stipend når kandidaten allerede har en gjennomført en postdoktorperiode. Det godtas en ny postdoktorperiode hvis den første har vært i utlandet eller i annen region.• Revitalisering av fagråd for NorCRIN v/Helse Midt-Norge RHF. Det er funnet behov for at fagrådet gjenoppstår. Helse Midt vil lede dette ved Siv Mørkved. Fagrådet består som før av medlemmer fra arbeidsutvalget for strategigruppen.